

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Egyes szám ára 20 fillér.
Egész évre	8 kor.	ifj. Imrik József.	Nyilttér soronként 40 fill.
Fél évre	4 "		Kéziratokat vissza nem adunk.
Negyed évre	2 "		

Március idusán.

Ünnepe van ma a világnak, ünnepe a magyarnak.

A szabadság, egyenlőség és testvériség szentháromság-vasárnapját üljük március 15-én.

Fölcsendül a riadó Kárpátoktól az Adriáig s milliók szívében visszhangzik a kiáltás:

„Talpra magyar!”

Visszaszáll lelkünk a legendás időkbe s végig vonul szemeink előtt e dicső néptörténete.

Ott kezdődik az, midőn Boldogasszony templomának tornyáról letörték a félholdat.

Kiüzettek a lófarkas zászlók, de kétféjű sas foglalta el azok helyét s az éleskarmú szörny ezután mégjobban kinezta, vágta a nemzetet s vérszomjas szemekkel leste, hogy mikor csaphat le a zsákmányra és mikor kebelezheti azt be undok gyomrába.

Karaffák jöttek a basák nyomába, kik érvágásokkal gyógyították a beteg nemzetet s mikor látták, hogy még a koldussal sem bírnak, a pártusák, a belviszály üszkét dobták a nép közé.

Testvérharcban csörrent össze a gyilkos acél s a lázbeteg nem eszmélt, nem vette észre a kárörvendő mosolyt a gyilkosok arcán. Fájdalmát csak a tárogatón sirta a magyar, búsuló kuruc dalaival e hangszer ama kor igaz krónikása.

A trónhoz csak az árulás és kémkedés szava juthatott föl, Szent István koronáját lomtárba dobta a kalapos király; mindenütt a hitszegés és merő jogtapodás győzedelmeskedett.

A szolgaság járma alatt nyögött a nemzet, csak eltítkolt sohaj és suttogó átok lebegett az ajkon, a bilincs sokszor már megfojtással fenyegetett.

A reményeknek csak a szikrája is alig pislogott már a honfi szívében, midőn végre jött az idő, a megváltás és a szabadság föltámadása.

Mert „nem halt meg a leányzó, csak elszenderedett.”

Enyhe márciusi szellő lengett át Európán, melynek lehe tavaszt és erőt

hozott a szívekbe. Kiengedett a föld fagya és százados mély sirjából diadalmasan tört elő a lenyűgözve tartott szabadság!

Kitörése megrengette a földet s e rengéstől trónok inogtak meg és dőltek össze.

A hosszú éj után virradott s a szabadság fölkelő napja bearanyozá borus egünket.

Diadalmas eszmék, — melyek évszázadokon át vívtak nehéz tusát, — egyenlítették ki ekkor. Minden nemzet szívét megdobogtatta a szabadság eszméje, de egyszem állta ki azt rázkódás nélkül. Franciaországban, mely tulajdonképpen bölcsője volt, romba dönté a trónt és a második köztársaságnak veté meg az alapját. Bécsben pedig Kosuth március 13-iki beszédének hatása alatt kiütött az utcai forradalom s megbukott Metternich.

Csak nálunk ment ez simán, — a mi egyedül áll a népek történetében, — mert mi még a törvény útjáról sem tértünk le.

A szabadság angyala által homlokon csókolt ifjak, karöltve a nagyokkal, csodákat műveltek s lángszavakkal hirdették a szabadság varázsigéit.

Midőn Petőfi a muzeum pillérjén fölolvasta a nemzetnek 12. pontban összefoglalt kívánságát és elszavalta nemzeti dalát, ezek torkából harsogott rá a refrén: „Rabok tovább nem leszünk!”

A mámorító hatás alatt összelelkezett nemes és jobbágy; a kiváltságos osztály önként mondott le jogáról s lépett ki ama sáncok közül, melyekkel hosszú időn át elszigetelte magát.

Megszűnt az ősiség, fölszabadul az istenadta föld lakójával együtt; az uriszék és földesuri hatóság rendes biróságokra száll át, a tizedet és a robotot fölvaltja a közteherviselés. A személy és vagyonbiztonság megvédésére alakul az önkéntes nemzetőrség; megszűnik a cenzura s a szabad sajtó gyors szárnyakon röpti világgá a gondolatszabadság jelszavát. A rendi gyűlés helyébe a népképviselői alapuló országgyűlés lép, szerveztetik az első

független és felelős magyar minisztérium.

A törvények szentesítették s lerakta a nemzet nagyságának és jövődő boldogságának alapját.

Megtestesült tehát az eszme, melyért annyian küzdöttek. Nagy vívmányok, nagy napok voltak ezek s alkotók hálát érdemelnek.

Azt hitte már a nemzet, hogy az ellentétek végkép elsimultak, pedig hátra volt még a vérkereszttség és nemsokára vérrózsák termettek a szabadság diadal-utján.

Hosszú időn át bitorolt jogokról nem tudott lemondani az abszolútizmus s újra működni kezdett fekete lelke, az a sokfejú szörny, melynek neve kamarilla.

Megszegette az esküt, üszköt dobott a nemzetiségek közé, gyáva gyilkos módjára bérencekkel orvul támadott ránk.

Az ifju héroszok, kik először szívták a szabadság üdítő levegőjét, piros vérükkel fizették meg azt.

Titáni harcukat megbámulta a világ s midőn csürhékkel szövetkezve, az ármány mégis tiport bennünket, undorral fordultak el a hiénáktól, kik bosszút lihegve még a halottal is éreztették dühüket.

Félisteneinket, kiket oroszlanként harcolva megkímélt a golyó, aranygaléros hóhérok hurcolták a golgothára.

Még most is vérzik és nem is heged be soha az a tizenhárom seb! Szabadságunk napja vérben áldozott le s jött a hosszú, kínos sötétség. . . .

De ne feszegessük tovább a gyászleplet, ne foglalkozzunk véres hóhér munkával a szabadság ünnepén. Még átkot se mondjunk a gyilkosokra, majd utól éri őket a büntető nemezis s talán már veri is.

Hanem ha van e napra imádságunk, szálljon az föl az égbe, áldást kérni a vértanuk poraira és elnézést bűneikre, mellyel az időközben valamennyire föléledt szabadságot magunktól újra temetni kezdjük.

Magyarok Istene! nyilaidat pihentető Hadur! Ne emeld fel reánk

sujtó karod, hanem térted észre eltévedt fiadat, kik küzdenek önmaguk ellen, idegen istennek, molochnak áldoznak saját gyermekeikkel, segítik elnyomni nyelvüket s a vakító fény körében nem veszik észre az aranyos békót.

Ne engedd tovább választott népedet a romlás útján haladni, hanem támaszd fel újra szabadságunk napját és adj nekünk megegyszer férfiakat, kik új csillagunkhoz elvezetnek.

Kurucz János.

A második gyógyszertár kérdéséhez.

Tisztelt szerkesztő ur!

Az „audiatur et altera pars“ elvére támaszkodva, az eszmék tisztázása szempontjából a múlt számban megjelent közleményre vonatkozólag kérem alábbi tárgyilagos észrevételeim szíves közzétételére.

Cikkező ur a II. gyógytár felállításának szükségességét igyekezett bebizonyítani s örömmel üdvözlö a megindított mozgalmat. — Mivel itt az érvek döntenek, én úgy találok, hogy a II. patika felállítása nem szükséges s így az öröm és lelkesedés, melylyel az új eszmét cikkező ur üdvözlö, sincs egészen indokolva. Lássuk!

Igaz, hogy Jászapátinak 10873 lakosa van s öt év előtt a miniszter még sem engedélyezte a II. patikát. Lakossága 5 év alatt nem szaporodott, mert rendszeren anyi az elköltözők száma, a mennyi rendszerint a szaporulat. Szentandrászt ide lehet számítani közigazgatásilag, de gyógytári szempontból nem. E mellett egy igen lényeges körülményre sem volt figyelemmel „y“ cikkező ur. Azt mindenki tudja, hogy az itteni tanyarendszer miatt nem egy területen lakik a nép, hanem jó nagy része az anyavárostól oly messze, hogy úgy az utak járhatatlansága, mint a távolság nagysága miatt vagy éppenséggel nem, vagy nem a jászapáti orvos segítségét veszi igénybe, miből önként következik, hogy az ilyen orvosi rendelvényeket nem a jászapáti gyógytárban, hanem a sokkal közelebb eső Hevesen, Tarna-Mérán, sőt Árokszállásos elkészíttetni teljes szabadságában van. Így van ez Hevesiványon is s azokon a tanyákon, melyek nevezett községekhez közelebb esnek.

De ha az anyaközség lakosságát tekintjük, melyről azt állítja a cikkező ur, hogy vagyonos, jómódu, — engedje meg, de sajnálattal kell kijelentnem, hogy éppen ez a vagyonos osztály lenne legkisebb támasza a II. gyógytárnak. Nem mondok vele súlyos vádat, ha azt állítom, hogy éppen ez a vagyonos osztály veszi legkevésbé igénybe az orvosi segítséget s így a gyógytárt. Tessék csak utána nézni, hány családfő van évenként megbüntetve azért, mert hét éven aluli gyermekét orvosi gyógykezelésben nem részesítette, nem-e éppen a jómódu s vagyonosok hírében álló gazdákra fog akadni? A vagyoni állapotot pedig a telekkönyv egészen híven fogja megmutatni.

Hogy Szolnoknak 4, a 21000 lakosú Török-szentmiklósnak 2 gyógytára van, ez nem érv a II. patika felállítását illetően. E gyógytárak jogosultságát nagyon könnyen megindokolja nevezett városok nagy intelligenciája, mely számra nézve messzire tulszárnyalja a mi községünk intelligens elemét még akkor is, ha az adóhivatalt megkapjuk.

Tudvalevő dolog, hogy az intelligens ember többször veszi igénybe a gyógytárt, mint községünk bennszüfött lakossága, melynek nagy türelméről, úgy látom, mit sem tud cikkező ur oly értelemben, hogy itt a beteg fél évig, sőt egy évig is elvár, míg végre orvosi segítség és patika után lát.

Árokszállást kár volt érvül fölhozni! Ott volt egy jóforgalmu gyógytár s most van két gyengeforgalmu, a hol a gyógyszerésznek erősen kell küzdeni a megélhetésért. — Eltudja-e képzelni s elhiszi-e cikkező ur, hogy ily esetben a gyógyszerészek az első rendű gyógyszereket rendelik és tartják? Pedig ez nagyfontosságú kérdés! Gondolja-e cikkező ur, hogy az új patika a réginék nem ártott, s nem árt a konkurenciával? Egyrészt megélhetésök nincs biztosítva, másrészt a meglevő 36 ezer frtos gyógytár vételára 16 ezerre olvadt le. Igaz, a másik annyit sem ér s mi több, a jog tulajdonosa a felállítást követő évben patikáját szépen bérbe adta. Ezek tények!

A II. patika felállításával mindenesetre alkalom volna a versenyre, de ez a verseny nem volna egészséges s csak az volna sajnálatos, hogy e versenynek éppen a község lakossága s az egészségügy vailaná kárát.

Cikkező „y“ ur szavaival vallom én is, hogy bár ment akarok lenni a személyes vonatkozásoktól, mégis, ha nem tudná, kijelentem, hogy a midőn 5 évvel ezelőtt a községemény a patika ügyet szőnyegre hozta, a mozgalom csupán az akkori gyógyszerész személye ellen irányult, nem pedig a második gyógytár felállítása mellett. Szíveskedjék az akkori közegészségügyi és képviselőtestületi tagoktól megkérdezni, nem ez volt-e a mozgalom egyedüli célja?

Hivatkozik „y“ ur az orvosokra. Itt, — azt hiszem, — a látszat ejtette tévedésbe! Hogy hány orvos s állatorvos van Apátiban s mennyi lesz, az a mérleget nem dönti a II. patika javára. Tessék csak az orvos uraktól megkérdezni, vajjon csupán receptura után s egyedül praxisból élnek-e, s az állatorvos urtól is megtudhatná, mennyi recepttel gazdagítja évenként a patika jövedelmét? A tervezett körállatorvosi állás szervezése még a homályban dereng.

De van a cikkirő urnak még egy igen fontosnak látszó argumentuma. Hivatkozik ugyanis az országos betegápolási alapra, mint biztos jövedelmi forrásra s arra a 180—200 ide gondozásba adott u. n. „pesti“-gyermekre, a kiknek gyógykezelése után járó évi jövedelmet 2000 koronára becsüli, mely — mint hiszi — a jövőben emelkedni fog. — Igen nagy tévedés ezt még csak remélni is!

Először is, hogy rövid legyenek, ki kell jelentenem, hogy körülbelül 100 gyermek van itt elhelyezve s hogy e szám emelkedni nem fog, azt biztosra lehet venni, mert ezt a „telepítést“ és pedig nagyon bölcsen, a község képviselőtestülete hamarosan be fogja szüntetni.

Az országos betegápolás receptjei felsőbb ellenjegyzés mellett és legkisebb taksa szerint lesznek fizetve s hogy mily pontosan, mutatja az a körülmény, hogy már 2 és fél év óta benyújtott számlák még most sincsenek kiutalványozva. De nézzük ezt a dogot, mert cikkező ur leginkább ebben látja a felállítás lehetőségét!

200 korona jövedelmet az országos betegápolási alap címén Jászapátiban összehozni teljes képtelenség! Az országos betegápolás receptjei egészen külön taxa szerint számíttatnak fel. E taxa éppen nem kedvező a gyógyszerészre, mert átlagosan számítva egy gyógyszer ára nem több, mint 70 fillér. Így tehát 2000 korona évi jövedelemhez 2857 ilyen receptet kellene kiállítani, vagyis naponként 8 drbot. Már pedig — s ezt elhíheti cikkező ur — naponként alig lesz 3, esetleg 4 kiállítás.

Ha ebből még le is vonjuk — mint a hogy kell, a gyógyszerész saját kiadásait a gyógyszer előállítás körül, még kevésbé lehet számítani ily címen oly nagy jövedelemre.

Ezzel kívántam az ügy megvilágításához hozzájárulni azzal az őszinte meggyőződéssel, hogy jelen viszonyok között a II. gyógytár felállítását Jászapáti községre nézve előnyösnek s elég indokoltak nem tartom.

Dr. Khindl Barna orvos.

Allategességügy iközizgatás.

Emlékezik talán olvasó közönségünk arra, hogy lapunk múlt évi október 18-iki számában ugyanezen cím alatt csak úgy vázlatosan, csak az eklatáns, a nagyon is súlyos eseteket érintve elmoudottunk egyet más a mi szerencsétlen állategességügyi közigazgatásunkról. Hogy mi azt akkor tettük, nagyon is indokolt volt, hisz fájó emlékekünkben van még ma is, anyagilag meg talán hosszú idő múlva sem tudjuk a nyári és őszi állattorgalmunk korlátozása által okozott sebeket kiheverni.

Elmondottuk akkor, hogy a zöld asztal mellett megcsinált felsőbb rendeletek az élet mindennapi követelményeivel még csak távolról sincsenek tisztában, így arra a következtetésre jutottunk, hogy ha már ezek a tisztán bürokratikus rendeletek és szabályok léteznek, — legalább azok mi-kénti végrehajtásánál kell megalkudni az étellel, mert a közigazgatásnak nem az a feladata, hogy a rideg betűt, ridegen alkalmazza, hiszen akkor ezen a téren is bileki katasztrófák állanak elő, hanem ellenkezőleg a mindennapi praktikus élet sürgető követelményeivel meg kell alkudni s ahhoz simítani, hajlítani azokat a rideg szabályozókat, rendeleteket is.

Most ismét foglalkoznunk kell ezekkel a dolgokkal, mert a miniszternek alig néhány napja jelent meg egy újabb rendelete éppen ezen ügyben.

Szinte jól esik azt olvasnunk s nagy elégtétel az nekünk októb. 18-iki cikünkre, mert az akkor felsorolt sérelmek egyenkénti orvoslását látjuk abban.

Szólunk akkor a vészkerületekről, — megemlítettük, hogy Pélynek a túlsó határán egy tanyán fellépett a száj és körömfájás s e miatt Jászapáti is vészkerület lett, az itteni marhavásár sem volt megtartható.

A most kiadott miniszteri rendelet szerint, ha egy község határán egy udvarban vagy tanyán állapítatik meg a száj és körömfájás, akkor az az egy hely szoros és szigorú zár alá veendő, oda ör rendelő, — de a község többi részén a forgalmi korlátozás elmarad, sőt ugyan ott a betegség felléptétől számított 9-ik napon álltvásár is megtartható. Ha pedig az említett baj oly arányban lépett fel, hogy annak szük körre való szorítását már nem lehet remélni s attól lehet tartani, hogy a ragály széthurcoltatik, akkor, de csakis ekkor s valóban indokolt esetben az alispán meghatározhat bizonyos vészkerületet.

Jövőben tehát, ha — Isten őrizz — Pély túlsó határán egy tanyán száj és körömfájás lépne fel, talán csak nem lesz indokolt a jászapáti marhavásár betiltása.

Súlyos sérelemnek hoztuk fel akkor a határ öröket. A miniszteri rendelet szerint most ha egy ud-

varban vagy tanyán lépne fel a baj, — mint említettük is, arra az egy helyre kell állítani egy megbízható embert, — nem pedig az egész határra. A község határában s belterületén utak jelölendők meg a melyeken az idegen közlekedés is megengedettik, — nem fordúlhat elő tehát az olyan eset, hogy bejutott valaki a határba, de onnét már nem tudott kiszabadulni.

Ugyan így még a fertőzött község vészmentes udvarából is kivihető a takarmány féle, — nem úgy mint ez ideig volt, hogy a hol soha egyáltalán semmi megbetegedés sem történt, még a takarmányt sem lehetett onnét elszállítani, mert hát a község vészkerületben volt.

Az új miniszteri rendelet szerint még a fertőzött udvarból is sürgős gazdasági munka végzéséhez megbízható őrizet alatt ki és behajthatók a szarvasmarhák, — nem állhat tehát elő az az eset, hogy pl. akinek a földje egyik fele a jászapáti, a másik a jászkiséri határra esik, az egyik felét munkálatlanul kell hogy hagyja, mert hát pl. Jászapátitól 9 vagy 10 kilométernyi távol Pélyen száj és körmőfájás van s így Jászapáti vészkerület.

Nem sorolhatjuk el mindazon helyes és célszerű javításokat, melyeket ez az új miniszteri rendelet tartalmaz, — csak az itt elmondottakat említjük meg, mik a legpregnansabb visszasságokat szüntették meg. Csak örömmel adózhatunk a miniszternek, hogy végre valahára ott a zöld asztalnál is beláták a helyesebb, életre valóbb s talán célra vezetőbb irányt, — igaz, hogy nem a más kárán, hanem a magunkén tanultunk; s hinni szeretnénk, hogy az ilyen rendeletek nem — mihént abban az októberi cikkünkben is említettük — bizalmatlanokká s a hatóságok iránt gyűlölködőké fogják tenni az embereket, — sőt ellenkezőleg, ha belátja a gazdaközönség azt, hogy a hatóság az ő igazi érdekét védi és képviseli, siet segítő kezét nyújtani, mert hát első sorban az ő érdeke ez.

H I R E K.

Március 15. A szabdság dicsőséges napját községünkben is méltó módon ünnepelek meg. A jászságnak ugyan 1848 nem hozott annyit, mint az ország többi részeinek, de éppen azért szép és dicsérendő, hogy parciális érdekek eltörpülnek a jászember előtt, ha a nemzet egyetemének nagyságáról és dicsőségéről van szó. Ez bizonyítja legszebben a Jászság őszinte hazaszeretetét és megbízhatóságát s ez adja meg a jogosultságát a jászpartikulátis törekvéseknek is.

A nemzeti ünnep előestéjén fáklýs-menet, kivilágítás, ünnepi beszéd és szavatok tartatnak. Az ünnep napján az iparoskörben mükedvelői szini előadás lesz, melyen a „Hadak útja“ c. alkalmi darab kerül színre. 14-én a polgárság, 15-én pedig a gazdasági és polgári kör bankettet rendez.

Óhajtható volna, hogy az összes ünnepélyeken a község minden társadalmi osztálya méltóan legyen képviselve.

Halálozás. Horváth Ferenc nyugalmazott vármegyei tisztviselő március hó 8-án Szolnokon elhunyt. A megboldogult hült te-

mei f. hó 10-én helyeztettek örök nyugalomra a szolnoki róm. hath. sírkertben.

József főherceg levele Dr. Kele Józsefhez. A „Jászkság megváltása“ szerzőjének Dr. Kele Józsefnek, népszerű főhercegünk az alábbi levelet írta abból az alkalomból, hogy szerző beküldötte hozzá művét.

„Tekintetes Dr. Kele József urnak, köz- és váltó ügyvédnek, Jász-Nagykun-Szolnokvármegye árvaszéki ügyészének Szolnok. Fiume, 1904. II—27.

Tekintetes Uram! Fogadja legőszintébb hálám a „Jászkság megváltása“ c. nekem elküldött munkájáért.

Nagyon is szívből ragaszkodván a Jászkságokhoz, akik boldogult édes atyám kedves emberei voltak. nagy érdeklődéssel fogom ezen érdekes munkát elolvasni.

Azon emlék, hogy régen Jászberényben fölcsaptam nádorhuszárnak, még élénken él keblemben és mindig örömmel, ha a jászok között megfordulhatok.

Köszönetemet ismételvén, maradok őszinte tisztelője
József főherceg.

Örömmel adjuk közre ez őszinte, meleg hangu levelet, mert ez is bizonyítja, hogy mily hatalmas érzelmi kapocs van még ma is közöttünk s a nagynevű nádor fenséges családjá között. Bár felismernék az illetékes tényezők e kapocs igazi értékét s igyekeznek azt a jászok javára még szorosabbá tenni.

Közgyűlés. Községünk képviselőtestülete f. hó 5-én d. e 10 órakor közgyűlést tartott, melyen több jelentéktelen ügy letárgyalása után elhatározták, hogy a hevesiványi iskolát a már elfogadott tervek szerint még az idén fel fogják építeni. Ugyanakkor a közegészségügyi bizottság új tagjaivá Horváth Lajost, Horváth Lászlót és Berente Gábort megválasztották. Itt említjük meg, hogy a képviselőtestület f. hó 14-én, hétfőn d. e. 10 órakor ismét közgyűlést tart, melyen a második gyógyszerár kérdése kerül tárgyalás alá.

Ősszeírások. A helybeli tanítóóság e hónap folyamán két hatalmas munkát fog végezni. Az egyik a tankötelesek évenkénti számközlés összeírása; a másik pedig az új képviselő-választási reform előmunkálataihoz szükséges statisztikai adatok beszerzésére. E reform keresztülviteléhez ugyanis szükséges ismerni az ország intelligens polgárainak számát s e célból minden 20 évet betöltött férfi nacionáléja, képzettsége és végzettsége hitteles adatok útján összeírattik. Az összeírás alkalmával kinek-kinek őszinte feleletet kell adnia a hozzá intézendő kérdésekre; ellenkező esetben 100 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható az illető. A tanítóóság e munkálatokat a törvény egyenes rendeletére végzi.

Az izraelita ifjak mulatsága. Múlt számban, e mulatságról írott beszámolómból — jelenlévő hölgyek névsorából — tévedésből kimaradt Gróf Károlyné urnó ne e. Kész örömmel hozzuk tehát most a hibát s egyuttal kijelentjük, hogy a névsort nem mi, hanem a rendezőség állította össze.

Humor az exlexben. Érdekesen játszott ki egy jászkiséri tekintélyes földbirtokos a múltkorában a magyar államot. Köztudomású, hogy a dohánybevételek alkalmával a jászkiséri beváltó hivatal mindenkitől lefogta az adóhátralékokat. Ez a sors érte volna azt az uri embert is, kiről soraink szólnak. Az öreg ur azonban, a ki testestől-lelkestől 48-as és obstrukcionista, erősen tiltakozott a jogtalanság ellen s kijelentette, hogy semmi szín alatt nem engedi a levonást. A hivatal, hogy az öreg urat meggyőzze, megmutatta a pénzügyigazgatóság rá vonatkozó rendeletét, mely szerint egy a kiséri, mint a sülyi dohánytermésének árából vissza kell tartani az esedékes adóhátralékokat. Hogy valamiképpen megoldást találjanak, kölcsönösen megegyeztek abban, hogy a dohány ára egyelőre őrizetben marad a hivatal pénztárosánál addig, míg a minisztertől valamelyes utasítás az ügyben nem érkezik. Az utasítást azonban hiába várták s végre a öreg ur maga is megunt a sok huza-vonát. Elment a hivatalba s kije-

lentette, hogy nem bánja, ha meg is ejtik a levonásokat, de határozottan követeli, hogy a kiséri adóját a kiséri dohánytermés árából, a sülyi adót pedig a sülyi dohány árából vonják le. A hivatal, miután az utasítás is így volt, engedelmesskedett. A kiséri adót levonta a kiséri termés árából s aztán a sülyi adó nagy összegét is le akarta vonni a sülyi termés árából. Az öreg ur azonban felmutta a dohánykönyvét s gunyos mosolyok közt igazolta véle, hogy az egész sülyi dohánytermést elverte a jég. Még az előleget se futotta ki a termés. Aztán köszönt és eltávozott.

A vicinális. A napokban érdekesen fakadt ki egy szentandrászi ember a vicinálisunk ellen. Ladányról jött s hogy az apáti állomáson leszált a vonatról, ezekre a szavakra fakadt:

— Hála Istennek, most már siethetek! **Gazdák, ha jó terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapest, Rottenbiller-utca 33,* mindenkinek ingyen megküldi. A kintinően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

A szolnoki zene-estély. Egypár lelkes fiatalember a múlt év nyarán összeállt és elhatározta, hogy zene-egyesület alakít Szolnokon. Dr. Kele Józsefet megválasztották elnöknek, Kiss Imrét megválasztották alelnöknek s hozzákezdtek a komoly munkához. Munkájuknak eredményét f. hó 5-én este mutatták be először a nyilvánosság előtt, azon a fényes és előkelő művészi színvonalon álló hangversenyen, melyet a szolnoki „Nemzeti Szálló“ pompás termeiben rendeztek.

Kellemesen érinthette őket, hogy törekvésük Szolnok város legelőkelőbb köreiben is figyelmet keltett s bizonyára gyönyörködve látták hangversenyükön Lippich Gusztáv főispánt, a minden nemes és minden szép eszme buzgó támogatóját; jól eshetett nekik a helybeli tisztikar teljes számban való megjelenése, az összes bíróságok és állami hivatalok érdeklődése s talán leginkább az az előkelő és gyönyörű hölgyközönség, mely a Fodor Testvérek szállójának impozáns és hatalmas arányú hangverseny-termet a zsufolásig megtöltötte.

Igyekeztek is az általánosan megnyilatkozott érdeklődést változatos műsorral viszonzni. A zenekar mindjárt első számnak egy kellemes, melodikus zeneszámot adott elő a közönség nagy tetszése mellett. Majd Vigh A. Béla gondolkán eljátszotta Campagnoli egy bájos románcát igazán művészettel és mélyszéles érzéssel; Kánitz Izidor a tőle megszokott virtuozitással zongorán kísérte. Zoltán Zsigmond és Eördögh Tamás szavaltak. Nagyajtai Körmötyz Ilona, a sok helyen ünnepeelt és ismert nevű művésznő eljátszotta cimbalmon a híres „Cinka Panna“-nótát 1735-ből, majd még ráadásul egy egész sorozat újabb magyar dalt. Játéka valósággal elragadta a közönséget. Az érzés ereje megindította, a technika csillogása elkápráztatta a hallgatókat s mint valami rendkívüli tüneményt, úgy hallgatták a művésznőt, kinek cimbalomjátéka bizonyára nagyban emelte a hangverseny művészi értékét. Utána egy bájos lelkű leány, egy poetikus teremtés, Mandel Laura játszotta el Beethoven „Waldstein Sonata“-jának I. részét. Ez a játék maga volt a művészi tökéletesség. A nagy zeneköltőt ily gyönyörűen interpretálni még nem hallottuk vidéki városok hangversenyén s hogy a kissasszony negyedórán tartó tapsokat kapott, bizonyítja, hogy az igazi művészet hatása mindig közvetlen, hatalmas és egyetemes: mindenki érzi és mindenki megérti. Még Alexander Zoltánné énekelt el egy csomó szébbnél szebb magyar dalt előbb a Kánitz Izidor, utóbb a saját maga zongora-kísérete mellett. A dalok mindegyike nagyon tetszett a közönségnek. Ugy énekelve, a hogy azokat Alexander Zoltánné énekelte, azzal az édes, kellemes, szépséges hanggal, azzal a briliáns előadással s azzal a nagy iskolázott-